

nagy munkásságot fejtsenek ki, hogy az közgazdasági életünknek hasznára válják.

Azokat az intézeteket, melyek még nem csatlakoztak a szövetségünkhöz, rá kell birni a csatlakozásra. Itt még nagy területet lehet és kell az eszmének meghódítani.

Pénzüntézetek nagygyűlése.

— Előadások a kamarában. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi kereskedelmi és iparkamarában vasárnap délelőtt nagygyűlést tartott a Magyarországi pénzüntézetek országos szövetségének szegedi körzete. Impozáns volt ez a nagygyűlés, amelyen érdekes előadások hangzottak el. Nemcsak a szegedi pénzüntézetek vezetői, hanem a környék takarékpénztárainak igazgatói és több tisztviselői is nagyszámban jelentek meg a nagygyűlésen. Az iparkamara nagyterme zsufolásig megtelt és a jelen voltak lelkes éljenzéssel honoráltak minden előadót.

A nagygyűlésen Mándy Lajos nyugalmazott miniszteri tanácsos a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankjának elnökgazgatója, a szövetség kitűnő elnöke vezette a tanácskozást.

A nagygyűlést Koós Elemér, a Szeged-csongrádi Takarékpénztár vezérigazgatója, a szegedi körzet elnöke nyitotta meg. Üdvözölte Mándy Lajos miniszteri tanácsost, Hoványi Géza dr és Bogdán Zsivkó országgyűlési képviselőket, Berényi Pál dr, Leitner Zsigmond vezérigazgatót és a megjelenteket. Majd felkérte Mándy Lajos elnököt előadásának megtartására.

Mándy Lajos, Magyarország pénzügyi világának ez az egyik legkiválóbb tényezője beszélt ezután a pénzüntézetek szaporításáról. Előadását, amelynek minden szavából kiérzett a helyzetet tisztán látó szakértelem, lapunk vezető helyén közöljük.

A hosszantartó éljenzéssel fogadott beszéd után Fáy Antal hódmezővásárhelyi vezérigazgató azt kérdezi, hogy a budapesti pénzüntézetek miért nem csatlakoztak a Magyarországi pénzüntézetek országos szövetségéhez?

Mándy Lajos azt feleli, hogy a fővárosi pénzüntézetek féltékenykedéséből származott ez, dacára annak, hogy Lukács László pénzügyminiszter az összes magyarországi pénzüntézetek funkcióját óhajtáná. Reméli azonban, hogy végül is sikerül majd az ellentéteket elhárítani és ezek az intézetek is csatlakoznak a mozgalmhoz.

Ezután Hoványi Géza dr országgyűlési képviselő a pénzüntézeti tisztviselők nyugdíjintézetének szükségességéről beszélt. Elmondotta, hogy a régi pénzüntézetek közül többen saját intézetüknél, saját tisztviselők részére létesítettek már nyugdíjintézményeket. Jelezni akarja ezzel, hogy a pénzüntézetek, tehát a munkaadók már az első pillanattól kezdve átvoltak hatva attól a humánus érzéstől, amely kell, hogy vezessen egy nagy közgazdasági földadat teljesítésére hivatott testülete.

A pénzüntézetek körében olyan rohamos gyors szaporodás jött létre az utolsó két évtized alatt, hogy egy egészen új szakképzett társadalmi osztály képződött: a pénzüntézeti tisztviselők osztálya. A nyugdíj megoldásának a kérdése tehát elérte a tizenkettedik óráját. Érezték ezt maguk a tisztviselők is, akik legutóbb Debrecenben tartott kongresszusukon kizárólag ezzel a kérdéssel foglalkoztak. Ezen a kongresszuson az a nézet emelkedett többségre, hogy a pénzüntézeteknek egy teljesen új és önálló nyugdíjgyeületet kell alakítani. Ez azért is szükséges, mert a pénzüntézeti tisztviselők életkora legkedvezőbb, másrészt pedig a legjobb támogatást nyernék a munkaadó pénzüntézetek vezetői részéről. Ugy az intézetek, mint a tisztviselők érdekében szükséges egy ilyen nyugdíjintézet megteremtése. Ezidő szerint a tisztviselőknek mintegy tíz százaléka jut majd idővel nyugdíjhoz, kilencven százalékanak ellenben teljesen bizonytalan a sorsa. Föltétlenül szükséges tehát, hogy a pénzüntézetek vezetői át legyenek hatva ezeknek a kérdéseknek a fontosságától és különösen fontos, hogy a tisztviselők meggyőzzék az intézetek vezetőit, hogy az egyesületbe való belépés biztosítja jövőjüket. Azt hiszi, hogy még azok az intézetek is, melyeknek létező nyugdíjalapjuk van, a meglevő nyugdíjalapot fölhasználják, a fölveendő újabb tisztviselőket pedig az egyesületbe fogják iratni. Végül ki-

fejezte azt az óhajtását, hogy a törvényhozás rendezze a pénzüntézeti tisztviselők nyugdíjügyét.

Hoványi Géza dr nagy tetszéssel fogadott beszéde után Leitner Zsigmond a Magyar Takarékpénztárak központi jelzálogbankjának vezérigazgatója a tulzott kihitelezések veszélyeit festi le. A pénzüntézetek egészségtelen elszaporodása megteremtette a beteges konkurenciát, úgy, hogy ma nem az a jelszó, hogy melyik bank ad olcsóbban pénzt, hanem az, hogy ki ad többet. Összhangot teremteni a hitelképesség, a kihitelezés és a bankbetétek között, ez a jövő földadata.

Perjéssy László a szegedi kereskedelmi és iparkamara titkára sürgeti azt, hogy a pénzüntézetek áldozzanak többet a magyar iparpártolásra.

Berényi Pál dr, a szövetség kiváló főtitkára a revízió intézményét ismerteti, amelyre nézete szerint nálunk és ami viszonyaink között szükség sincsen. A vidéki pénzüntézetek a maguk körében, azután pedig a fővárosi nagy intézetek sokkal alaposabb revíziót végeznek, mint például Angliában kiküldött állami revizor. A kereskedelmi törvény különben is parancsolólag előírja már a kereskedőnek is, hogy az év végén leltárt és mérleget készítsen. Ujabban már az egyes nagy pénzüntézetek mérlegük megvizsgálására szakértőket is alkalmaznak. Oda konkludál, hogy az állami revízió Magyarországon semmivel sem indokolt.

Végül Mándy Lajos megköszönte a megjelenteknek az érdeklődést, összetartásra buzdította az intézeteket és a gyűlést berekesztette. A nagygyűlés az elnök lelkes éltetésével ért véget. A nagygyűlés után a Kass-vigadó emeleti termében társasbéd volt, amelynek végeztével a vidéki tagok elutaztak Szegedről.

A nagygyűlésen és a társasbédén a következők vettek részt:

Mándy Lajos, nyugalmazott miniszteri tanácsos a szövetség elnöke, Hoványi Géza dr országgyűlési képviselő, a szövetség alelnöke, Koós Elemér vezérigazgató, a szegedi körzet elnöke, Fáy Antal hódmezővásárhelyi, Bogdán Zsivkó Nagykikinda, Leitner Zsigmond Budapest, Csányi János Szeged, Havas Mór Békéscsaba, Haász József Szolnok, Deési Béla Szeged, Vogel János Kisörsz, Telbisz György Szeged, Schaffer Vilmos Szeged, Berényi Pál dr, a szövetség főtitkára és Vogel Antal a szegedi körzet titkára,

A kezébe kerültem... Hurkot vetett rám... A becsülete!... A... a...! Megfojt!... Itt van... itt van a kötél a nyakamon! És nincs irgalom! Az a gazember... az a hiéna megszorítja! Megfojt! Egy félóra múlva meg kell döglennem!

Klára (teljes kétségbeeséssel a kezét tördelve): Mit csinált?! Mit csinált?!

László (vállon ragadja és brutalisan meg-
rázza): Nem érti?! Elpusztulok! Egy félóra
múlva ordítani fogja ez a város, hogy Ká-
polnay képviselőt megvásárolták... hogy
megfizették! Pizskos üzletek miatt... en-
gem! Egy vérszipoly... Egy haramia!
Hogy embereket vásároltatott velem! Hogy
a kerítője voltam!

Klára (kétségbeesett sikoltással): Nem
igaz! Nem igaz!

László (lihegve): De igaz! Igaz! Minden.
Még több! Loptam...!

Klára: Nem igaz!

László: Loptam!

Klára: Nem igaz!

László: Csaltam! Megtartottam azt a pénzt,
amit vesztegetésekre adtak... Kellett!
Majd megtévelytettük a gondok... Maga
is nélkülözött... Azt hittem, ki tudom
járni a dolgot...? És... és most...
most meg fog ölni a garas... A garas!
Emberek bele fognak kerülni a pizskosba...
ártatlan emberek! A romlást vittem reájuk...
A családjaikra! És azok rám fognak törni.
Követelni fogják tőlem a becsületüket...
A kenyérüket! És... és én nem fogom
tudni nekik visszaadni...! Nem tudom

visszaadni annak az embernek a pénzét,
hogy ezt a romlást föltartóztassam. Nem tu-
dom visszaadni az átkozott garasait, amire
éhes, hogy hallgasson érte! Hogy eressen
vissza engem az életbe... Él!... Él!...
Mert... mert nem tudom magam elpuszt-
ítani! Nem tudom, Klára! Nem tudom...!

Klára (keményen, rekedten): De! Kell!

László (kétségbeesetten): Nem!

Klára: De igen! Kell! Most mindjárt!

László: Nem!!

Klára: Kell! Érti? Kell!! Meg kell nekünk
halni, László!

László (üveges tekintettel rámered és ér-
telmetlenül dadogva): Te... te...!

Klára (halkan): Én, László...! Én nem
félek. Én... én segítek magának...

én... segítek magának...

László (felhőrdülve): Te!... Te!...

Velem?

Klára (halkan remegetve): Veled...!

(Nyomasztó nagy csend.)

László (hirtelen fölocsudva, artikulátlan,
majdnem dühödt kiáltással ugrik oda az
írásztalhoz, a baloldali felső fiókot egy
erőszakos rántással fölszakítja és örült kap-
kodással kezd belőle mindent kihajigálni.
Fölturja az egész fiókot, láthatólag revol-
vert keresve. Egy nagy halom írással végre
kidobja azt is. A fegyver nagy ivben pattan
a levegőben, aztán bántó, tompa ütődéssel
koppan meg a földön).

Klára (az egész jelenetet némán, szinte
megigézve figyeli. A fegyverlátásra azonban
egyszerre fölocsodik és rémült sikoltással

veti közbe magát. Lászlót erőszakosan félre-
tasztva, a fegyvert hatalmába ejti): Ne...
Nem!

László (vakon dulakodni kezd vele, hogy
kicsavarja kezéből a revolvért. Rekedten,
majdnem köhögve): Ide!... Adja ide!...

Klára (lihegve védi magát): Nem! Nem!

László (egyszerre hirtelen elbocsátja és
nyersen ráriad): Hát mit?! Mit tegyek?

Klára (még mindig lihegve a küzdelem-
től): Nem tudom! Nem tudom! Csak ezt ne!

Ezt...

László: Nincs más mód!

Klára: Van! Kell tenni!

László: Nincs!

Klára: De! Kölcsön! László! Kérni! Más is
tartozik... Más is...!

László: Tartozik? Mit tudja maga? A fe-
jem nem az enyém már! A fejem (öklével
a homlokát veri). Az egész világon tarto-
zom! Ki ad még nekem? Kitől kérjek?

Klára: Akárkitől! Szerezni, László! A föld
alól szerezni...!

László: Eh! (nekimegy, hogy a revolvért
elvége tőle).

Klára (a revolvért a hátamögé rejtve,
rémülten hátrál. A kétségbeesés paroksziz-
musában): Nem akarok meghalni! Nem aka-
rok! Nem akarok!

László (visszadöbbenve, hirtelen megáll).

(Nagy kinzó, nehéz hallgatás).

László (lassan megrogyik, esetlenül le-
csuszik a földre és mindkét karjával átfogva
a Klára térdét, az arcát eltemetve, kinzón,
göresösen fölcuklik a melléből a zokogás).